

IV

*(Informacje)*INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

**Konkluzje Rady w sprawie strategicznego podejścia UE do międzynarodowych stosunków
kulturalnych i ram działania**

(2019/C 192/04)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

OPIERAJĄC SIĘ NA:

1. konwencji Unesco w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego z 2005 r. ⁽¹⁾;
2. konkluzjach Rady z dnia 23 maja 2017 r. w sprawie strategicznego podejścia UE do międzynarodowych stosunków kulturalnych ⁽²⁾;
3. nowym Europejskim konsensusie w sprawie rozwoju: „Nasz świat, nasza godność, nasza przyszłość” z dnia 7 czerwca 2017 r. ⁽³⁾;
4. konkluzjach Rady z dnia 23 maja 2018 r. w sprawie potrzeby wyeksponowania dziedzictwa kulturowego we wszystkich politykach UE ⁽⁴⁾;
5. konkluzjach Rady z dnia 27 listopada 2018 r. w sprawie planu prac w dziedzinie kultury na lata 2019–2022 ⁽⁵⁾;

Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJĄC:

6. wspólny komunikat Komisji Europejskiej i Wysokiego Przedstawiciela „W stronę strategii UE w dziedzinie międzynarodowych stosunków kulturalnych” z 2016 r.;
7. komunikat Komisji „Nowy europejski program na rzecz kultury” z 2018 r.;

UWZGLĘDNIAJĄC:

8. sprawozdanie na temat obecnej sytuacji w zakresie partnerstwa pomiędzy unijnymi klastrami narodowych instytucji kultury (EUNIC) a delegaturami UE z czerwca 2018 r. i zawarte w nim zalecenia ⁽⁶⁾;
9. uruchomienie projektu „Europejskie Domy Kultury”, mającego na celu przetestowanie i wdrożenie innowacyjnych modeli współpracy pomiędzy podmiotami europejskimi a lokalnymi zainteresowanymi stronami w krajach spoza UE ⁽⁷⁾;

UZNAJĄC, ŻE:

10. polityka zagraniczna Unii Europejskiej opiera się na rozwoju wzajemnej politycznej solidarności między państwami członkowskimi, określaniu kwestii stanowiących przedmiot ogólnego zainteresowania i osiągnięciu coraz większego stopnia zbieżności działań państw członkowskich;

⁽¹⁾ http://www.unesco.pl/fileadmin/user_upload/pdf/Konwencje__deklaracje_raporty/Konwencja

⁽²⁾ Dz.U. C 189 z 15.6.2017, s. 38.

⁽³⁾ Dz.U. C 210 z 30.6.2017, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 196 z 8.6.2018, s. 20.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 460 z 21.12.2018, s. 12.

⁽⁶⁾ <https://www.eunicglobal.eu/news/report-on-the-current-state-of-the-partnership-between-eunic-clusters-and-eu-delegations>

⁽⁷⁾ <https://www.eunicglobal.eu/european-houses-of-culture>

11. działania Unii w dziedzinie kultury oparte są na unijnej kompetencji do prowadzenia działań służących wspieraniu, koordynowaniu i uzupełnianiu działań państw członkowskich;
12. różnorodność kulturowa i dialog międzykulturowy stanowią integralną część wartości Unii Europejskiej i odgrywają istotną rolę w propagowaniu praw człowieka, wolności artystycznej, poszanowania i tolerancji wobec innych, wzajemnego zrozumienia, zapobiegania konfliktom, pojednania i przeciwdziałania ekstremizmom oraz przyczyniają się do demokratyzacji, dobrego zarządzania i bardziej pokojowych społeczeństw;
13. kultura, będąc przede wszystkim i w największym stopniu wartością samą w sobie, ma pozytywne skutki społeczno-gospodarcze, poprawia jakość życia, a jej pozytywna rola w stosunkach zewnętrznych zdobywa coraz większe uznanie;

DAŻĄC DO:

14. wzmocnienia skuteczności i wpływu polityki zagranicznej UE poprzez włączenie międzynarodowych stosunków kulturalnych w zakres swoich instrumentów polityki zagranicznej, w szczególności w perspektywie długoterminowej;
15. poprawy spójności stanowisk i działań UE na szczeblu wielostronnym z myślą o zwiększeniu skuteczności UE jako zwiększającej spójność siły w stosunkach międzynarodowych, w tym poprzez likwidację przeszkód dla wszystkich zainteresowanych stron, tak by mogły skutecznie działać;
16. sprzyjania wzajemnemu uczeniu się, międzykulturowemu zrozumieniu i zaufaniu pomiędzy UE i jej partnerami w stosunkach zewnętrznych, przy wzmacnianiu sektorów kultury lokalnej jako motorów zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu, postępu społecznego i kulturowego oraz sprzyjaniu różnorodności kulturowej, innowacji i odporności gospodarczej;
17. wzajemnego wzmacniania zewnętrznych wymiarów polityk, programów i projektów kulturalnych oraz kulturalnego i kreatywnego wymiaru stosunków międzynarodowych UE i jej państw członkowskich poprzez wzmacnianie międzysektorowej współpracy pomiędzy instytucjami Unii i państwami członkowskimi oraz wewnątrz nich;
18. osiągnięcia synergii i komplementarności pomiędzy działaniami podejmowanymi przez UE i jej państwa członkowskie w krajach trzecich, w tym przez ich przedstawicielstwa dyplomatyczne i konsularne i sieć EUNIC;

Z NALEŻYTYM UWZGLĘDNIENIEM:

19. odpowiednich zakresów kompetencji państw członkowskich, Komisji i ESDZ oraz zasad pomocniczości i komplementarności;

Z POSZANOWANIEM:

20. różnorodności kulturowej, wolności artystycznej i niezależności sektora kultury;

UZNAJĄC POTRZEBĘ:

21. międzysektorowego podejścia do kultury, które obejmuje branżę kultury i branżę kreatywną, sztukę, naukę, edukację, turystykę i dziedzictwo kulturowe;
22. dalszego zwalczania nielegalnego handlu dobrami kultury;
23. inkluzywności: należy zachęcać do zaangażowania państw członkowskich w państwach trzecich i ułatwiać to angażowanie się, w tym w sytuacjach, gdy nie mają przedstawicielstwa dyplomatycznego lub konsularnego;
24. nowego ducha dialogu, wzajemnego zrozumienia i uczenia się, które obejmuje współpracę z lokalnymi podmiotami i społeczeństwem obywatelskim na wszystkich szczeblach (planowanie, projektowanie, wdrażanie) i na równych zasadach, z myślą o osiągnięciu podejścia oddolnego i opierającego się na bezpośrednich kontaktach, wzmocnienia lokalnych podmiotów, ich uczestniczenia i współtworzenia;
25. zdecentralizowanego podejścia, które wymaga, by polityki i projekty były dostosowane do lokalnych kontekstów, potrzeb i aspiracji;
26. wyjaśnienia i zwiększenia wiedzy, w tym na temat odpowiednich ról i wzajemnych oczekiwań instytucji UE i państw członkowskich, wraz z ich przedstawicielstwami dyplomatycznymi i konsularnymi, instytucjami i sieciami kultury, takimi jak EUNIC, oraz z innymi zainteresowanymi stronami;
27. elastyczności przy projektowaniu narzędzi finansowania i administracyjnych, po to by wspierać również projekty małej i średniej wielkości i dostosować się do lokalnych możliwości;

W ZWIĄZKU Z POWYŻSZYM USTANAWIA NASTĘPUJĄCE RAMY DZIAŁANIA POPRZEZ ZWRÓCENIE SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY:

28. wzmocniły, w odpowiednich przypadkach, współpracę pomiędzy odpowiednimi ministerstwami, w szczególności ministerstwami kultury i spraw zagranicznych;
29. w stosownych przypadkach, dalej rozwijały istniejące sieci służące rozwojowi wiedzy i kompetencji i zachęcały do wymiany pomiędzy środowiskiem akademickim i praktykami w obszarze międzynarodowych stosunków kulturalnych;
30. wykorzystywały, podczas przewodniczenia Radzie UE, nieformalne posiedzenia wyższych rangą urzędników w ministerstwach kultury i wyższych rangą urzędników ds. kultury w ministerstwach spraw zagranicznych do analizowania i uczestniczenia we wdrażaniu tego strategicznego podejścia, obok posiedzeń Rady i jej stosownych geograficznie i tematycznie organów przygotowawczych, które nadal są najważniejszym organem kształującym wytyczne polityczne, kształtowania i podejmowania decyzji;
31. wzmocniły swoje uczestnictwo w przygotowywaniu, wdrażaniu, monitorowaniu i ocenie wspólnych lokalnych strategii i projektów kulturalnych w krajach trzecich. do osiągnięcia tego celu mogłyby przyczynić się EUNIC i współpraca pomiędzy przedstawicielstwami dyplomatycznymi i konsularnymi;

WEZWANIE KOMISJI I WYSOKIEGO PRZEDSTAWICIELA UNII DO SPRAW ZAGRANICZNYCH I POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA, BY:

32. włączyli zasady i cele tego strategicznego podejścia i wzmocnili współpracę z odpowiednimi organami Rady w projektowaniu i wdrażaniu istniejących i przyszłych ram tematycznych i geograficznych, takich jak w kontekście rozszerzenia, rozwoju i krajów objętych EPS lub partnerów strategicznych;
33. zapewniły odpowiednią wiedzę fachową w obszarze stosunków kulturalnych;
34. wyznaczyli punkty kontaktowe ds. kultury i zapewniły odpowiednie zasoby w dziedzinie kultury w delegaturach UE;
35. ustanowili pojedynczy internetowy punkt kontaktowy z dostępem do informacji na temat polityk, programów i działań UE podejmowanych przez Komisję i ESDZ w odniesieniu do międzynarodowych stosunków kulturalnych;
36. uwzględniali aspekt międzynarodowych stosunków kulturalnych, w odpowiednich przypadkach, w regularnych sprawozdaniach na temat działań z zakresu polityki zagranicznej, w tym w kontekście strategii globalnej;

WEZWANIE PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, KOMISJI I WYSOKIEGO PRZEDSTAWICIELA UNII DO SPRAW ZAGRANICZNYCH I POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA, W ICH ODPOWIEDNICH OBSZARACH KOMPETENCJI I Z NALEŻYTYM UWZGLĘDNIENIEM ZASADY POMOCNICZOŚCI I KOMPLEMENTARNOŚCI, BY:

37. wzmacniały koordynację, synergię i wytyczne strategiczne dotyczące najlepszych sposobów propagowania międzynarodowych stosunków kulturalnych, w szczególności poprzez regularne zaangażowanie Rady i jej odpowiednich organów przygotowawczych i wyznaczonych grup eksperckich;
38. dalej wzmacniały rolę kultury w politykach i programach w ramach stosunków zewnętrznych, w tym na mocy polityki bezpieczeństwa i zagranicznej;
39. propagowały współpracę z krajami trzecimi i odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi, w szczególności Unesco i Radą Europy zgodnie z celami tego strategicznego podejścia;
40. zwiększały wysiłki na rzecz osiągnięcia wspólnych stanowisk UE na forach i w sieciach wielostronnych oraz, w stosownych przypadkach, przemawiały jednym głosem na temat kwestii, które mają wpływ na międzynarodowe stosunki kulturalne;
41. wspierały wysiłki na rzecz zwiększenia roli kultury jako horyzontalnego czynnika umożliwiającego realizację celów zrównoważonego rozwoju;
42. ułatwiały, poprzez odpowiednie instytucjonalne i prawne ramy i środki wsparcia, mobilność artystów i profesjonalistów z dziedziny kultury między UE a krajami trzecimi;
43. rozwijały partnerstwa z organizacjami międzynarodowymi i instytucjami, które propagują rolę kultury i dziedzictwa kulturowego w doprowadzeniu do pokoju w obszarach objętych konfliktem i pokonfliktowych;

44. czyniły szczególne wysiłki na rzecz wdrażania wspólnych projektów i działań w krajach trzecich w oparciu o współdzieloną wizję strategiczną opracowaną na szczeblu lokalnym przez państwa członkowskie, ich przedstawicielstwa dyplomatyczne i konsularne, instytucje kulturalne, EUNIC, delegatury UE i podmioty lokalne; z myślą o tym celu należy opracować stosowne ramy i instrumenty;
  45. lepiej wykorzystywały istniejące fora, mechanizmy, sieci i bazy danych do celów dzielenia się informacjami i wymiany dobrych praktyk, w tym platformę dyplomacji kulturalnej.
-

ZAŁĄCZNIK

Główne odniesienia polityczne

- Konwencja haska o ochronie dóbr kultury w razie konfliktu zbrojnego z 1954 r.;
  - Konwencja Unesco dotycząca środków zmierzających do zakazu i zapobiegania nielegalnemu przywozowi, wywozowi i przenoszeniu własności dóbr kultury z 1970 r.;
  - Konwencja Unesco w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego z 1972 r.;
  - Konwencja Unesco w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego z 2003 r.;
  - Konwencja Unesco w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego z 2005 r.;
  - wydana w 2015 r. Agenda Organizacji Narodów Zjednoczonych na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030;
  - Konwencje Rady Europy o kulturze, dziedzictwie architektonicznym, dziedzictwie archeologicznym, wartości dziedzictwa kulturowego dla społeczeństwa i o krajobrazie;
  - Konkluzje Rady z dnia 20 listopada 2008 r. w sprawie propagowania różnorodności kulturowej i dialogu międzykulturowego w stosunkach zewnętrznych Unii i jej państw członkowskich;
  - Konkluzje Rady z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie kultury w stosunkach zewnętrznych UE ze szczególnym uwzględnieniem kultury we współpracy na rzecz rozwoju;
  - Konkluzje Rady z dnia 17 października 2016 r. w sprawie globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej
-